

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การนำสินค้าประเภทสัตว์หรือชากระสัตว์เข้าไปในเขตปลอดอากร

กรมปศุสัตว์ได้มีหนังสือที่ กษ ๐๖๐๔/๓๐๗๖๕ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอหารือการนำสินค้าประเภทสัตว์หรือชากระสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักร สรุปความได้ว่า ด้วยกรมปศุสัตว์มีภารกิจในการควบคุมการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือชากระสัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือชากระสัตว์ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี กรมปศุสัตว์หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมปศุสัตว์มอบหมายทุกครั้งที่มีการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และปฏิบัติให้ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง การขออนุญาต การออกใบอนุญาต วิธีการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือชากระสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยข้อ ๔ ของประกาศดังกล่าวกำหนดว่า การขออนุญาตนำเข้าต้องจัดให้มีการเชิญเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์เพื่อเดินทางไปตรวจรับรองแหล่งผลิตสัตว์หรือชากระสัตว์ที่ประเทศแหล่งกำเนิดสัตว์หรือชากระสัตวนั้น ซึ่งการตรวจรับรองแหล่งผลิตสัตว์หรือชากระสัตว์ที่ประเทศแหล่งกำเนิดสัตว์หรือชากระสัตว์ตามประกาศกรมปศุสัตว์ดังกล่าวเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาดจากการนำสัตว์หรือชากระสัตว์ซึ่งเป็นโรคระบาดหรือสูงสัยว่า เป็นโรคระบาด หรือเป็นพาหะของโรคระบาด เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านสุขภาพอนามัยของคนและสัตว์จากการสัมผัสเชื้อโรคระบาดหรือการปนเปื้อนในระหว่างการขนส่ง เคลื่อนย้าย หรือวิธีการอื่นใด เพื่อการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ดังนั้น หากมีการนำสัตว์หรือชากระสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งสัตว์หรือชากระสัตว์ตามที่กำหนดไว้ในประกาศกรมปศุสัตว์ดังกล่าว อาจก่อให้เกิดโรคระบาดในสัตว์หรือจากสัตว์สู่คน และส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสุขอนามัยของประชาชนและสัตว์ เกิดความเสียหายต่อภาคลักษณ์ด้านการปศุสัตว์เป็นวงกว้างและส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ ถึงแม้ว่าสินค้าประเภทสัตว์หรือชากระสัตว์ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรได้มีการรับรองมาตรฐานหรือมีคุณภาพสูง แต่ก็มีโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดโรคระบาดหรือเป็นพาหะของโรคระบาดเนื่องจากอาจมีการสัมผัสเชื้อโรคระบาดหรืออาจเกิดการปนเปื้อนในระหว่างการขนส่ง เคลื่อนย้าย หรือวิธีการอื่นใดเพื่อนำเข้ามาในราชอาณาจักร ประกอบกับบทบัญญัติมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ไม่ใช่กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมมาตรฐานหรือคุณภาพตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่เนื่องจากมีผู้ประกอบการที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสินค้าประเภทสัตว์หรือชากระสัตว์ภายใต้รับการยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมาย สนับสนุนสุวรรณภูมิความเห็นว่าสินค้าประเภทดังกล่าวได้รับการยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมาย

ในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการนำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร จึงไม่ต้องแจ้งขอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกต่อด่านกักกันสัตว์ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ กรมปศุสัตว์จึงขอหารือว่า การนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสินค้าประเภทสัตว์หรือชาگสัตว์ต้องปฏิบัติตาม มาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๘ และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือชาగสัตว์ที่กรมปศุสัตว์กำหนดหรือไม่ เพียงใด หรือได้รับการยกเว้นไม่อยู่ในบังคับกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการนำเข้ามา ในราชอาณาจักร การส่งออกไปนอกราชอาณาจักรตามมาตรา ๑๕๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมปศุสัตว์ โดยมีผู้แทนกระทรวงคลัง (กรมศุลกากร) และผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมปศุสัตว์) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นกฎหมายพิเศษ ที่มุ่งคุ้มครองสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของประชาชนและประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ ของประเทศ^๑ จากการระบาดของโรคจากสัตว์หรือชาగสัตว์ซึ่งอาจลุกลามเป็นวงกว้างอย่างรวดเร็ว อันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินและกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ การนำสัตว์ หรือชาగสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักรจึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ฯ ที่วางกลไก การป้องกันและควบคุมโรคระบาดอย่างเคร่งครัดเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการป้องกัน โรคระบาดอันมีความเสี่ยงที่จะแพร่กระจายในวงกว้างได้ตลอดเวลา โดยมาตรา ๓๑ บัญญัติให้ ผู้นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือชาగสัตว์ ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี กรมปศุสัตว์หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมปศุสัตว์มอบหมายทุกครั้งที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบสัตว์หรือชาగสัตว์ที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร ส่วนพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นกฎหมายเศรษฐกิจที่กำหนดให้ ผู้ประกอบการต้องดำเนินพิธีการศุลกากรและการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีประสิทธิภาพและ สอดคล้องกับมาตรฐานสากล อันจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ^๒

^๑หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติ โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงบทบัญญัติบางประการให้เหมาะสมกับ สภาพการณ์ในปัจจุบัน เพื่อให้การป้องกันและควบคุมโรคระบาดที่เกิดกับสัตว์ และการทำงานของสัตวแพทย์ สาธารณสุข และพนักงานเจ้าหน้าที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันเป็นการคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชน และเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษและอัตรา ค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^๒มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาด ผู้ใดนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือชาగสัตว์ ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายทุกครั้ง ที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร

การขออนุญาต การออกใบอนุญาต และวิธีการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

^๓หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติ ศุลกากร พทศกําราช ๒๕๖๗ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานและมีบทบัญญัติบางเรื่องล้าสมัยหรือไม่สอดคล้องกับ สถานการณ์ปัจจุบัน อีกทั้งยังมีการตرا gere ใหม่เพิ่มเติมพระราชบัญญัติตั้งกล่าวหาyle บัญญัติ ทำให้เกิดความ ไม่สะดวกในการใช้บังคับกฎหมาย ประกอบกับการค้าและการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศได้พัฒนาและขยายตัว มากขึ้น ทำให้มีความจำเป็นต้องปรับปรุงการดำเนินพิธีการศุลกากรและการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มี ประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล อันจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยศุลกากร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

และเมื่อพิจารณา มาตรา ๑๕๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ ที่บัญญัติให้ในกรณีการนำของเข้ามา ในราชอาณาจักรหรือนำวัตถุดิบภายในราชอาณาจักรเข้าไปในเขตปลอดอากรเพื่อผลิต ผสม ประกอบ บรรจุ หรือดำเนินการด้วยวิธีอื่นได้กับของนั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งออกไป向外ราชอาณาจักร ให้ของนั้นได้รับยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมมาตรฐานหรือ คุณภาพ การประทับตราหรือเครื่องหมายใด ๆ แก่ของนั้น รวมถึงให้ของนั้นได้รับยกเว้นไม่อยู่ภายใต้ บังคับของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการนำเข้ามาในราชอาณาจักร การส่งออกไป นอกราชอาณาจักร การครอบครองหรือการใช้ประโยชน์ซึ่งของดังกล่าวแล้ว เห็นได้ว่า การยกเว้น การใช้บังคับบทัญญัติแห่งกฎหมายบางประการนั้นมีเจตนาณเพื่อลดภาระของผู้ประกอบการ ในการปฏิบัติตามกฎหมายและเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการในด้านพิธีการศุลกากร เนื่องจากของที่ผลิต ผสม ประกอบ บรรจุ หรือดำเนินการด้วยวิธีอื่นได้ขึ้นภายใต้เขตปลอดอากร ในกรณีนี้ ผู้ประกอบการจะส่งออกไป向外ราชอาณาจักรซึ่งจำต้องปฏิบัติตามมาตรฐานของประเทศ ที่นำเข้าอยู่แล้ว การกำหนดให้ต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายในเรื่องนี้อีกจึงเป็นการเพิ่มภาระ แก่ผู้ประกอบการมากเกินควร แต่การยกเว้นการใช้บังคับบทัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวตาม มาตรา ๑๕๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ นั้น ไม่รวมถึงการยกเว้นการควบคุมการนำเข้ามา ในราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือชาสัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ฯ อันมีวัตถุประสงค์ ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาดจากสัตว์หรือชาสัตว์เพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน ซึ่งเป็นคนละวัตถุประสงค์กับพระราชบัญญัติศุลกากรฯ เพราะในการนำสัตว์หรือชาสัตว์เข้ามา ในราชอาณาจักรแม้ว่าจะอยู่ภายใต้เขตปลอดอากรแต่เชื้อโรคจากสัตว์หรือชาสัตว์ก็อาจแพร่กระจาย ออกไปสู่ภายนอกเขตปลอดอากรได้ ดังนั้น พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ฯ จึงใช้บังคับแก่กรณี การนำสัตว์หรือชาสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อนำเข้าไปในเขตปลอดอากรด้วย

(นางสาวจารุวรรณ เยงศรีกุล)
เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๖๒

“มาตรา ๑๕๒ ในกรณีการนำของเข้ามาในราชอาณาจักรหรือนำวัตถุดิบภายในราชอาณาจักร เข้าไปในเขตปลอดอากรเพื่อผลิต ผสม ประกอบ บรรจุ หรือดำเนินการด้วยวิธีอื่นได้กับของนั้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งออกไป向外ราชอาณาจักร ให้ของนั้นได้รับยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุม มาตรฐานหรือคุณภาพ การประทับตราหรือเครื่องหมายใด ๆ แก่ของนั้น

การนำของหรือวัตถุดิบตามที่กำหนดในวรรคหนึ่งเข้าไปในเขตปลอดอากร ให้ของนั้น ได้รับยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการนำเข้ามาในราชอาณาจักร การส่งออก ไป向外ราชอาณาจักร การครอบครองหรือการใช้ประโยชน์ซึ่งของดังกล่าวเฉพาะในพื้นที่ตามที่กำหนดในกฎหมายระหว่าง

การปล่อยของที่ได้รับยกเว้นตามวรรคหนึ่งและวรรคสองออกจากเขตปลอดอากรเพื่อใช้หรือ จำหน่ายในราชอาณาจักรจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการนำเข้ามาในราชอาณาจักร การครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งของดังกล่าว หรือเกี่ยวกับการควบคุมมาตรฐานหรือคุณภาพ การประทับตรา หรือเครื่องหมายใด ๆ แก่ของนั้นนับแต่วันที่นำออกจากเขตปลอดอากร โดยถือเสมอว่าของนั้นได้นำเข้ามา ในราชอาณาจักรในวันที่นำออกจากเขตปลอดอากร

การนำของเข้าหรือการปล่อยของออกจากเขตปลอดอากรตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด